

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
v/statsråd Jan Tore Sanner

20.11.2014

Y-blokka som del av framtidig regjeringskvartal Innspill til planprosessen

Fortidsminneforeningen setter pris på den gode dialogen vi har hatt med statsråden så langt. Vi ønsker derfor å formidle vår dype bekymring for at Y-blokka er besluttet revet, særlig når mulighetene for å utvikle Regjeringskvartalet uten å rive Y-blokka er dårlig undersøkt. Vi oppfordrer derfor til å åpne for at alternativer med bevaring av dette kulturhistorisk meget viktige bygget blir en del av parallelloppdraget og reguleringsprosessen.

Bakgrunn og verneverdier

Regjeringen vedtok i mai 2014 at Y-blokka skal rives, i strid med råd fra tunge faginstanser og i strid med et omforent fredningsforslag som forelå i juni 2011, få uker før terrorhandlingen. Høyblokka og Y-blokkas nasjonale og internasjonale verdi som kulturminner er blant annet beskrevet i rapporten *Regjeringskvartalet, Riksantikvarens utredning om verneverdi og ny bruk* fra 2013. Disse verdiene er ubestridte.

Beslutningen om å bevare Høyblokka var klok og viktig. Imidlertid mener vi at det naturlige ville være å holde muligheten for bevaring av Y-blokka åpen videre i prosessen, for å få en god faglig og demokratisk diskusjon rundt dette spørsmålet. I lys av verneverdiene, og det faktum at Y-blokka kun har minimale skader, er rivevedtaket vanskelig å forstå. En så drastisk beslutning så tidlig i prosessen gir svært uheldige signaler både nasjonalt og internasjonalt. Argumentene som er fremmet for riving, enten de gjelder byplan, miljøvern eller sikkerhet, er såpass diskutabile at dette spørsmålet bør være en del av prosessen videre.

En demokratisk planprosess

Når den statlige reguleringsplanen kommer til offentlig ettersyn, er riving allerede et vedtatt premiss. Normalt ville en slik regulerings sak innebære en konsekvensutredning der bevaring var ett av alternativene som ble utredet. Forvaltningen, særlig de statlige organene, er av lojalitetshensyn nå fratatt sin reelle mulighet til protest og innsigelser ved offentlig ettersyn. Dermed begrenses den demokratiske prosessen.

24 team har meldt sin interesse for å delta i Statsbyggs parallelloppdrag om nytt regjeringskvartal. Fortidsminneforeningen har tatt en ringerunde til de aktuelle kontorene. Det er ulike meninger, men flertallet stiller seg positive til at bevaringsalternativet blir innlemmet i programmet. Nylig har flere unge arkitekter stått fram og avvist å delta i konkurransen fordi Y-blokka forutsettes revet. Vedtaket kan altså være til hinder for kreative, fremtidsrettede løsninger.

FORTIDSMINNEFORENINGEN

The Society for the Preservation of Norwegian Ancient Monuments

I konseptvalgutredningens Konsept Øst, som regjeringen har lagt til grunn, understreket konsulentene at konseptet er mulig å gjennomføre med bevaring av både Høyblokka og Y-blokka, hvis regjeringen vil. Fortidsminneforeningen er overbevist om at Y-blokka kan integreres i det framtidige regjeringskvartalet på en god måte som beriker helheten. Spørsmålet er så viktig at det fortjener å få være en del av den demokratiske prosessen videre.

En forsvarlig og framtidsrettet løsning

Regjeringskvartalets framtid må ses i et langsiktig perspektiv. Fortidsminneforeningen har 170 års erfaring med å kjempe for bevaring av kulturminner, ofte bygninger som i sin samtid var kontroversielle eller lite verdsatt. Riving er en alvorlig og irreversibel handling. Vi mener Viksjøs samlede regjeringskompleks er av så høy verdi at nasjonen påføres et betydelig tap om anleggets helhet ødelegges. Fortidsminneforeningen tillater seg derfor å be regjeringen foreta en ny vurdering av muligheten for å bevare Y-blokka som del av et framtidig regjeringskvartal.

Vi erkjenner at vi er sent ute med dette innspillet. Likevel: planprogrammet for den statlige reguleringsplanen skal på høring i januar, omtrent samtidig med oppstart av parallelloppdraget for utarbeiding av byplangrep. Det er dermed fortsatt tid til å innarbeide bevaringsalternativet i plan- og designprosessen på en forsvarlig måte.

Med vennlig hilsen
FORTIDSMINNEFORENINGEN

Ola H. Fjeldheim
Generalsekretær